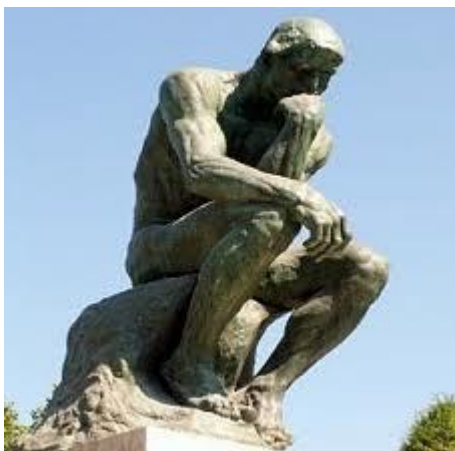

A reflektivitás kultúrája

Dewey (1933, 1951): a reflexió tudásunk és vélekedésünk aktív, kitartó és pontos megvizsgálása, a belőlük származó következtetések megfontolásával együtt

Schön (1987): a reflektálás egyfajta kísérlet, amelyben a reflexió szerepe nem más, minthogy lehetővé tegye a párbeszédet a reflektáló személy és a problémás szituáció között

A szakmai reflexió szándékos, céltudatos, strukturált, az elméletet és a gyakorlatot összekapcsoló, tanulással kapcsolatos, a változást és a fejlődést célzó, egy bizonyos cél elérésére irányuló gondolkodás.

A reflexió mutatja be, hogy a pedagógus milyen gondolatmenetet követ, milyen pedagógiai nézetrendszert vall, hogyan hoz döntést.

A reflexió szintjei

A REFLEXIÓ FELÉPÍTÉSE

- LEÍRÁS
- ELEMZÉS
- ÖNÉRTÉKELÉS

A reflektív folyamat

A tanítással–neveléssel kapcsolatos problémák megjelenése és megoldása egy hosszú reflektív folyamat kíséretében valósul meg, melynek a következő lépései vannak:

1. visszatekintés a cselekvésre
2. tudatosítás
3. megoldási alternatívák kidolgozása
4. kipróbálás

A reflexiót gátló tényezők

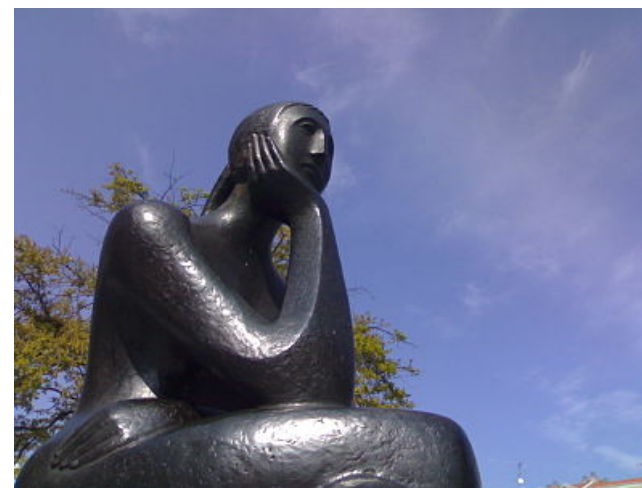
Személyiségjegyek hiánya	<ul style="list-style-type: none">• önbizalom• kiegyensúlyozottság• reális önértékelés• metakognitív készségek
Érzelmi terhelés	<ul style="list-style-type: none">• személyes biztonság• énképet veszélyezteti
Megfelelő tudás hiánya	<ul style="list-style-type: none">• szaktárgyi tudás• módszertani tudás• tapasztalat
Korábbi nézetek	<ul style="list-style-type: none">• Pl.: a hiba elfogadásáról• tanításról, tanulásról• pedagógusszerepről
Oktatás	<ul style="list-style-type: none">• szervezeti sajátosság• elvárások
Tanári fejlődés szintjei	<ul style="list-style-type: none">• kezdő tanár• mestertanár

KIMMEL 2006

A „jó” reflexió ismérvei

A reflexió akkor támogatja legjobban a kompetenciaértékelést, ha:

1. A pedagógiai helyzet/probléma leírása pontos és szakszerű.
2. A reflexió nemcsak pusztán leírás hanem olyan leírás, amelyet elemzés, érvelés és értékelés is követ.
3. Az elemzés, érvelés, értékelés tényekkel megfelelően alá van támasztva.
4. Figyelembe veszi az elemzésnél a körülményeket, a kontextust.
5. Az elemzésben/érvelésben elvekre, szakmai tudására támaszkodik.
6. Figyelembe veszi az etikai szempontokat.
7. Figyelembe veszi – ha vannak – a külső visszajelzéseket. (Pl. a tanulók, kollégák, szülők, iskolavezetés visszajelzéseit.)
8. Kritikusan értékeli a pedagógus saját gyakorlatát.
9. Világos és szabatos a megfogalmazása.
10. A megfelelő szakmai nyelvezetet használja.

REFLEKTIVITÁS ÉS KOMPETENCIAÉRTÉKELÉS

„Az igazság hasonlatos az istenséghez; nem közvetlen jelenik meg, hanem nyilatkozásaiból kell kitalálnunk.”
Goethe